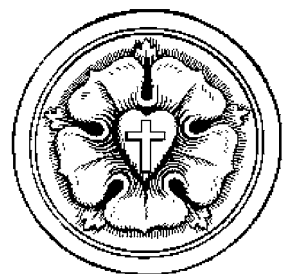

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye lapja

2011. év 4. szám

Karácsony

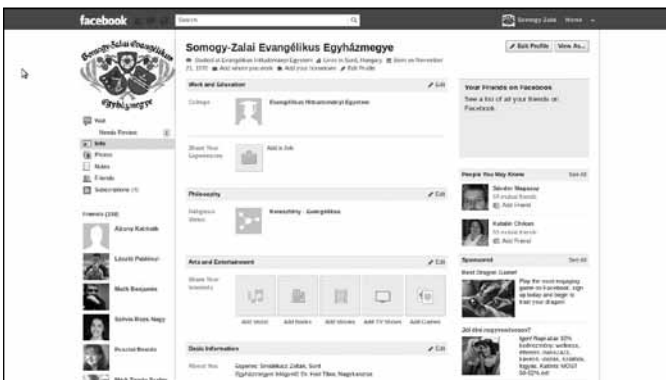
HÍREK A GYÜLEKEZETEK ÉLETÉBŐL

❖ A Barcsi Evangélikus Leányegyházközség, a barcsi parókián szeretettel várja szálláslehetőséggel a pihenni, nyaralni vágyókat. A szálláslehetőséggel kapcsolatban érdeklődni lehet Haga Ferencné pénztárosnál: a 06-20-824-7727-es telefonszámon.

❖ *A Csurgói Evangélikus Egyházközség, Szeretettel várja az érdeklődő babákat, mamákat, illetve papákat a Baba-Mama körbe. A Baba-Mama kört minden héten, csütörtökön 17:00-19:00 órákor a Csurgói Evangélikus Egyházközség gyülekezeti termében tartjuk.*

❖ Október 9-én már hagyományos módon megtartották a hálaadás ünnepét Pakodon, melyen Horváth Zsolt plébános mellett Koczor György lelkész is megálldotta szépen kiállított terményeket, melyet a fellépő falvak közösségei adtak össze. A hagyományhoz ugyanis hozzátartozik az énekkari találkozó is. A színvonalas műsort a pakodi Margaréta, a pókaszepteki Vadkörtefa, a türjei Hétszínvilág, a kemendollári Őszirózsa, és a zalaistvándi evangélikus énekkar adta elő. Közös énekléssel ért véget a testvéri együttlét.

❖ *Egyházmegyénk a facebookon:*

❖ Gyülekezetünkben, Csurgóról többen részt vettek az Országos Evangélikus Egyház által szervezett Gyülekezeti munkatársképzésen. Ajánljuk a minden kedves testvérünknek!

❖ *A Csurgói Evangélikus Egyházközség kér mindenkit, akit Isten Lelke arra indít, járuljon hozzá gyermekek gitártanuláshoz használaton kívüli gitár adományozásával.*

val. A gyermekek öröme, kérem, jelezze a zsolt.gyorgyi@lutheran e-mail címen.

❖ A Szolén Evangélikus Egyház Női Bizottsága, egy hét alatt 110 jelentkezővel megszervezte november 26-i surdi kirándulásukat. Ami összeköt bennünket ismerősöket és ismeretleneket az Kuzmics István bibliafordító. A helyi óvodások, és a liszói asszonykórus köszöntötte a Szlovéniából érkező vendégeket, énekeikkel a templomban. A kultúrházi ebédnél a polgármester köszöntött, majd Sikter János Porrogszentkirályi lelkész és felesége Somogyi tánccal, egy helyi csoport, társas tánccal szórakoztatta a vendégeket.

Mitya Andrejek tolmácsolt, a Simona Prosic lelkész, által vezetett gyülekezeti csoport és a vendéglátók között. A két nagy, és egy kis busz kirándulói élénken érdeklődtek a surdi fenyőzés és gyülekezeti élet felől. A hideg időjárásra valótekinettel melegítő italokkal fogadta Németh Zoltán és családja a környék legszebb helyén Látóhegyen, a nagy csoportot.

Smidéliuszné Drobina Erzsébet, Fotó: Zakócs Veronika

Jézus Krisztus mondja: Az én erőm erőtlenség által ér célhoz.

2Kor 12,9

2012. év igéjével kívánunk minden kedves olvasónknak békés, boldog karácsonyi ünnepeket és áldásos újesztendőt!

Jöjj?

„Áldott az Úr, Izrael Istene, hogy meglátogatta népét és váltságot szerzett neki.” (Lk 1,6:)

Jöjj népek Megváltója... – zendül fel ilyenkor decemberben szép evangélikus énekünk.

Szeretjük dallamát és szövegét, hisz megpezsdíti szívünket, ünnepre hangolja lelkünket.

Újra és újra énekeljük hívogató, bátorító sorait ádvent időszakában, de talán bele sem gondolunk igazán mindabba, amit kérünk, amit megfogalmazunk az ének szavai segítségével.

Jöjj népek Megváltója, de minek is? – tette fel egyszer a kérdést konfirmációra készülő hittanosom, amikor ezt az éneket énekeltük. Minek Megváltó, minek akar eljönni hozzám, hisz megvagyok én nélküle is. Sőt olyan jó így is az életem. Mindenem megvan! Szüleim mindennel elhalmoznak! Boldogan élek! Nincs szükségem semmi másra, főképp nem egy Megváltóra. Gyakran érkezünk meg mi is ilyen szívvel ádvent időszakába.

Jöjj népek Megváltója, de ha lehet olyan nagyon ne foglalj most le minket, ha lehet csendben nyugodtan húzd meg magad a háttérben. Foglalkozunk persze veled is, ha már itt vagy, ha már a te ünnepedre készülünk, de egyet kérünk, ne tarts fel minket, sőt:

„Bárcsak hamar véget érhetne már ez az egész ünnepi hercehurca, hisz sebeket szakít fel, hisz ezer dologra hívja fel a figyelmet, ami nyomaszt, ami fájdalmat okoz, ami megterheli szívünket.” – hallottam egyszer egy éjszakai rádióműsorban.

Jöjj népek Megváltója daloljuk lelkesen ilyenkor ádventben, de gondoljunk csak bele: Kell nekünk egyáltalán Megváltó? Kellene nekünk egyáltalán ünnepek? Vajon ér-e annyit az egész, hogy hosszú napokat, sőt heteket fordítsunk arra, hogy készülődjünk és megteremtsük ádvent és karácsony igazi hangulatát?

Kosztolányi Dezső számomra egészen megrendítően ír minderről Boldog, szomorú dal című versében. A költeményben hosszan sorolja mi az, ami megvan az életében, de végül az összegezés mégis fájó:

Van már kenyérem, borom is van,
van gyermekem és feleségem.
Szívem minek is szomorítsam?

...

De néha megállok az éjen,
gyötrődve, halálba hanyatlón,

Mert nincs meg a kincs, mire vágytam,
a kincs, amiért porig égtem.
Itthon vagyok itt e világban,
s már nem vagyok otthon az égben.

Jöjj népek Megváltója, mert ha őszintén szívünk mélyére tekintünk mi is ugyan úgy érzünk, mint a költő. Noha látszólag boldognak kellene lennünk életünk számtalan kincsére tekintve, mi mégis érthetetlen módon szomorúak vagyunk és nem tudunk örülni, nem tudunk ünnepelni, nem tudunk önfeledtek lenni.

Életünk nagy rohanásában már kezd minden fontosabbá válni lelkünk megnyugvásánál! Kezd minden értékesebbnek látszani, a csendes perceknél, a nyugodt és valóban tartalmas pihenésnél. Kezd minden fontosabbá válni még a családkunknál, gyermekeinknél, unokáinknál is. És ez nincs jól.

Jöjj népek Megváltója és mégis kérünk, tereld szívünket az ünnep túlélése helyett az ünnep megélése felé. Teremtsd meg bennünk az ádventi várakozás nyugalalmát, hisz olyan jó ilyenkor a békét megélni családban és életünkben.

Teremtsd meg bennünk a készülődés izgalmát, hisz olyan jó ilyenkor tenni, a másik boldogságáért fáradni.

És végül teremtsd meg bennünk érkezésed ajándékát, hisz ha te valóban megérkezel hozzánk, szívünkbe költözöl igéddel, akkor megtapasztalhatjuk a szeretet, az öröm és a teljesség valódi csodáját.

Jöjj hát népek Megváltója és érkezzél meg mindannyiunk szívébe, hogy aztán Karácsony estéjén együtt zenghessük mi is az örömhírt: „Áldott az Úr, Izrael Istene, hogy meglátogatta népét és váltságot szerzett neki.”

Jöjj.

Ámen.

Pongrácz Máté

Kedves Testvérek! Kedves Olvasók!

Győri Veronika Ágnesnek hívnak, és 2011. augusztus 1-től Szemerei János püspök úr a Kötcei Evangélikus Egyházköztség helyettes-lelkészi szolgálatára küldött ki, elsődlegesen egy év időtartamra, a későbbiekben azonban (reménység szerint) ennél hosszabb időre is. A Dunántúlnak ez a Somogy-megyei része mindezülig ismeretlen volt előttem, mert életem és lelkészi szolgálatom máshová kötött.

Vas megyében, Celldömölkön születtem, a Celldömölk-Alsósági gyülekezet tagjaként nőttem fel. Édesapám jelenleg ennek a gyülekezetnek a felügyelője, Édesanyám pedig az egyik presbitere. Egy húgom van, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem V. éves, lelkész szakos hallgatója, és jelenleg a Kaposvári Gyülekezetben dolgozik, mint gyülekezeti munkatárs.

Celldömölkön érettségiztem, majd érettségi után a Teológián kezdtem meg tanulmányaimat, ahol 2008-ban végeztem. VI. éves teológiai tanulmányaimat a zuglói gyülekezetben folytattam, ahol Tamásy Tamásné mentorálása mellett ismerkedtem meg a lelkészi szolgálat szerteágazó területeivel. Ittész János püspök úr 2008. július 5-én ordinált az alsósági templomban, és augusztustól a Bobai Evangélikus Egyházköztségbe helyezett ki 2 évre beosztott lelkészként Rostáné Piri Magda esperes asszony mellé. A második szolgálati évben megüresedett az alsósági gyülekezet lelkészi állása, így egy évig ott is helyettesítettem. Nagyon örömteli, ugyanakkor furcsa érzés is volt megélni azt, hogy abban a gyülekezetben lehettem "A LELKÉSZ", ahol felnőttem, és abban az iskolában tanítottam hittant, ahol én magam is tanultam. 2010. júniusában tettem le a parókusi-alkalmassági vizsgámat Győrben, a Püspöki Hivatalban. Ezután egy évig nem álltam aktív gyülekezeti szolgálatban, csupán helyettesítéseket vállaltam.

A gimnáziumi évek alatt folyamatosan a tanári pályára készültem, be is adtam a jelentkezésemet több intézménybe, és fel is vettek. Az Evangélikus Hittudomány Egyetemre való felvételizésem váratlan gondolat volt. Kisgyermekkorunk óta hitben neveltek húgommal együtt, tudatosan mégsem készültem a lelkészi pályára. A családban leginkább szeretett

Keresztanyám volt rám hatással: vele jártam legtöbbször templomba, különböző egyházi alkalmakra. Az Úr akaratából, sajnos Ő már nem érthette meg lelkésszé szentelésemet.

Kegyelmesen vezérelt az Úr, mert az elmúlt 4 évben – az egyetemi VI. évemet is beleértve –, megtapasztalhattam a lelkészi szolgálat nehézségeit, kihívásait és szépségeit mind a falusi, néhány fős gyülekezetben, mind pedig a nagy budapesti gyülekezetben egyaránt. Különösen a gyermekekkel és az idősekkel való foglalkozást tartottam, tartom szívügyemnek. Úgy gondolom, hogy már egészen kicsi korban el kell vezetni a gyermekeket az Istennel való találkozásra. Sokszor érezhetjük hiábavalónak lelkész testvéreimmel együtt ezt a „munkát”, látva a szomorú statisztikai adatokat, és a gyülekezeinkben megfogyatkozó fiatalok számát. Azonban ahogyan kedves

énekeim is mondja: „Az Úr csodásan működik...”, és nem tudhatjuk, hogy hány hónap, esetleg hány év alatt hoz eredmény magvetésünk. A másik lényeges dolog számomra az idősek, az otthonukból kimozdulni már nem tudó testvérek meglátogatása. Sokan említik egy-egy látogatás alkalmával, hogy a rádióban, televízióban nyomon követik az egyházi műsorokat, de ez úgy gondolom nem elegendő. Erősíteni, meghallgatni és biztatni szeretném őket, hogy nemcsak Urunk áll betegágyuk mellett, van velük magányos óráikban, hanem a gyülekezet, a közösség, és a lelkész sem feledkezik meg róluk. Az adventi hetekben éppen ezért szeretném felkeresni idős gyülekezeti tagjainkat otthonaikban, hogy karácsony ünnepére készülve úrvacsorát vehessenek. Hálát adok Istennek, hogy az eddig megkérdezettek közül senki nem utasította vissza ezt az alkalmat.

Kötcsére kerülve az elmúlt hetekben, hónapokban ismerkedtem az általam eddig még nem látott gyönyörű környezettel, a gyülekezet és a falu közösségével, az új feladatokkal, a kihívásokkal. Eddig is nagyon sok szeretetet és segítséget kaptam a gyülekezet, a falu lakóitól, amit ezúton is hálásan köszönök. Ordinációs meghívómra a Példabeszédek könyvéből választottam ígét. Ennek egyik verse így hangzik: „Bízzál az ÚRban teljes szívből, és ne a magad eszére támaszkodj! Minden utadon gondolj rá, és ő egyengetni fogja ösvényeidet.” Ezzel az ígével a szívemben és a gondolataimban kezdem és szeretném a későbbiekben is a kötcei szolgálatomat végezni.

EMLÉKEZÉS MAKOVECZ IMRÉRE

Makovecz Imre
1935 - 2011

A Siófoki Evangélikus Gyülekezet templomának híres építésze, az egyedi épületeket megálmodó Makovecz Imre 2011. szeptember 27-én hazatért Teremtőjéhez. Az 1935. november 20-án, Budapesten született művészről sok visszaemlékezés született. A mai magyarság nagy alakjává váló ember életútját, akár a vele készült riport műsorokból a saját visszatekintésén keresztül is megismerhettük. Azok közé tartozott, akít a nehézségek nem betörték, hanem megedzettek. Értékteremtő maradt mind munkásságával mind gondolkozásával, de egyben tetteiben és szavaiban is rendhagyó személyiség volt. Keménysége ismert volt, de nem mindig könnyen elfogadható. Sokszor kapta azt a kritikát, hogy a magát kereszténynek valló ember túl nyitott a magyar ősvallásos pogányságra, vagy éppen az ezoterikus misztikára, mely idővel távolságot is teremtett közte és templomépítő szolgálatát leginkább befogadó katolikus egyház között. Mindezek ellenére egészen bizonyos, hogy spirituális felfogása teljesen átjárta gondolkodását és testet öltött nem csak épületeiben, de egész életében is. Aligha van sok kritikusa, akiről ugyanezt elmondhatnánk. Mindezek tükrében azonban nem meglepő, ha néha ellentmondásos emlékeket őriznek róla a mi gyülekezetünk templomépítést megélt tagjai is. Mi most ennek kapcsán idézzük fel alakját. Talán a legfontosabbat úgy ragadhatjuk meg, ha kiemelünk egy személyt: Józsa Márton, templomépítő lelkészünket. Kétségtelen tény, hogy az idős, de Isten és a templomépítés ügye iránt hajlíthatatlanul elkötelezett nyugdíjas lelkész iránt érzett tisztelete alapvetően meghatározta az öntörvényű művészember közöttünk végzett szolgálatát. Nem hagyta magát könnyen rászedni, de miután Marci bácsival történt első személyes találkozás alkalmával a Lélek megérintette, maga sietett a feladat elé, és templomunk tervének ihletettsége így hisszük, több, mint művészi rátermettség eredménye. Megelevenedik benne Jákób álma, testet ölt benne a bibliai történet, és választ ad a nagy kérdésre: mitől lesz szent egy hely? Tőlünk? Tehetségtől vagy szép szavaktól? Netán egyháztól vagy liturgiától? Nem. Csakis attól, hogy ott az Élő Isten szólít meg minket. Ő küld

az útra, Ő ígér áldást, Ő tart meg a kísértések és próbák közt, Ő hoz vissza épségben, Ő adja a növekedést, amin életünk mindez idő alatt átmegy. Ezt önti fába, struktúrába, oszlopok nyelvén írt áldásba Makovecz Imre siófoki, minden azóta híressé vált temploma előtti első templomterve. Krisztus siófoki hajója egyszerre hirdeti Isten szentségét, és fogalmazza meg mindezt Makovecz Imre egyedülállóan egyéni, saját nyelvén, organikus építészetének nagyszerű munkájaként. Egyben hirdeti a gyülekezet számára oly fontos nyitottságot is, mind a négy égtáj felé kaput tárva.

(A képen jobbról: Józsa Márton, Makovecz Imre, Fabiny Tamás)

Ezek alapján talán nem is annyira meglepő, hogy a fő művének tartott sevillai világkiállítás magyar pavilonjának egyik bejárata teljes egészében a mi templomunk főbejárata, kapujától az angyalszárnyaktól ölelt isteni tekinteten keresztül tornyaiig, a nagyobb épülethez igazított méretben.

Szívből reméljük, hogy Isten áldását hirdető templomában még sokáig emlékezhetünk rá és Józsa Mártonra, a földi szülőatyákra, és dicsérhetjük az örök élet Atyját, aki a Krisztus keresztjének örömhírével minket is megszólít, és a Fel-tamadott tanítványi közösségében új életre indít.

Lampért Gábor

KÖNYVBEMUTATÓ A NEMZETI MÚZEUMBAN

A könyv margójára

Annyi könyv egy időben talán még soha sem jelent meg, s annyi új könyvíróval és szerkesztővel sem találkoztunk Gutenberg óta, mint amennyi közül napjainkban választani lehet. Szerencsére a „menő” sztárok életét bemutató, tiszavirág életű bestsellerek és az egyébként nagyon hasznos, különféle szakácskönyvek mellett tanulságos szépirodalmi és történelmi regények, verseskötetek és tudományos alkotások bőséges sora is növeli a sokadalmat. Jó, hogy közöttük egyre több egyháztörténeti munka lát napvilágot, sőt lel olvasóra is. A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye és gyülekezeteinek története című könyv például kettőezer példányban jelent meg 2004-ben, majd a 2005-ben ugyanennyi példányban megjelenő második kiadás is nagyrészt hamarosan beszerezhetetlen lesz. Óriási szám ez egy olyan szórványegyházmegyében, ahol a 2001. évi népszámlálás során csupán 13 500 személy vallotta magát evangélikusnak. Az egyházi nyilvántartásokban szereplők száma pedig alig haladja meg a 10 000 lelket.

Családi, egyházi azonosságtudatunk megőrzéséhez elengedhetetlen múltunk ismerete. Természetes igény volt, hogy a 2000-ben újjászületett egyházkerületünk egészét megismerjék az érdeklődők. Fontos volt ez azért is, mert a Déli Egyházkerület már 2002-ben, az Északi Egyházkerület 2006-ben kiadta a történetét tartalmazó könyvet.

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület történetét feldolgozó munka júniusban jelent meg, de az ünnepélyes bemutatója október 13-án volt Budapesten. A Nemzeti Múzeum Lapidáriumában, a tiszteletet sugalló évszázados sírkövek és szarkofágok között Dr. Hudi József a történelemtudomány kandidátusa, a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának vezetője mutatta be és ajánlotta *A reformációtól – napjainkig* című, 2 kötetes, közel 1000 oldalas könyvet. Ebben a szerzők megismertetik az Olvasót azokkal az evangélikus gyülekezetekkel, egyházmegyékkel, kerületekkel, amelyek léteztek, vagy léteznek a Dunántúlon. A több száz gyülekezet történetének megírásához az alapot Payr Sándor adta, aki *A Dunántúli Evangélikus Egyházkerület története* című, 1924-ben kiadott könyvében a 18. század közepéig tartó időszakot már feldolgozta. A bemutatott könyvnek – kissé lerövidített, aktualizált változatban – része a Somogy-Zala történetét tartalmazó könyv. A könyvben szereplő gyülekezetek történetének leírásában 154-en vettek részt változó terjedelmű (1-40) írással. A szerkesztők között 7 személy neve olvasható. A szerkesztőség vezetője D. hc. Keveházi László egyháztörténész volt, akinek munkáját közvetlenül segítette a szerkesztők közül felkért munkatárs.

A könyv az egyházkerület története mellett a 6 egyházmegyébe sorolt 112 egyházközség (ezen belül 82 önálló anyaegyház, 30 kettő vagy több gyülekezetből alakult társegyház, ezeken belül több leány- és fiókegyház és korábban vagy napjainkban nagyobb szerephez jutó szórványhely) történetét tartalmazza.

Dr. Hudi József több évtizedes történészi tapasztalatait felhasználva tárta a hallgatóság elé a könyvről kialakított véleményét. A kötetet általában és részenként is, mint a magyar evangélikus egyháztörténetírás egyik nagy vállalkozását mutatta be. Elismerő és kritikus szavakat egyaránt használt. Újabb kiadás reményében nem feledkezett meg a hasznosítható ajánlásokról sem. A teljesség igénye nélkül néhány fontos megállapítását ismertetem.

A formai jellemzőkre vonatkozóan kifogásként említette a cím negyed oldalszámozásának megjelenítését, a kevésbé esztétikus borítót, a kis betűnagyságot (a főszöveg 9-es, a lábjegyzetek 7-es betűméretét) és a jobboldali aránytalanul kis margót, amelyek megnehezítik az olvasó munkáját. Bár a technikai megoldás a szűkös anyagi források ismeretében érthető, azt mégis mellőzni kellett volna, hiszen gyakorlati használatra szánt, nem tudományos jellegű „kézikönyv” jó, ha százévenként megjelenik.

A tartalmi rész elemzése során elismeréssel szólt a püspöki ajánlásról és a szerkesztők előszaváról, amelyek kedvet csinálnak az olvasáshoz. Kedvező szavakkal méltatta a könyv logikus felépítését, az egyházkerület történetének leírását s az egyházmegyék történetének bemutatását is. Véleménye szerint „*az esperességek története eligazítja az olvasót a szervezeti változásokban, amelyek az esperességek elnevezésében is tükröződnek, s már önmagukban is utalnak arra, hogy a virágkorukban jelentős egyházmegyék az ellenreformáció viharában milyen helyrehozhatatlan károkat szenvedtek.*”

A leírások érdemi részét képező gyülekezettörténetekről megállapítja gazdag tartamukat, de kifejezésre juttatja azt a véleményét, hogy a szerkesztők „*egységesítési szándékú iránymutatása*” ellenére változatos színvonalú és megoldású

fejezetek születtek. A lelkészek, tanítók, egyházi előjárók szolgálati idejét sem mindig sikerült tisztázni. A kiadvány vitathatatlanul nagy munka, széleskörű társadalmi összefogás eredménye. A szerkesztők nem mindig tudták elkerülni a csapatmunkából eredő hibalehetőségeket, ezért néha jószándékú, de egyénieskedő megoldások születtek.

Mindezek ellenére mind a szerzők, mind a szerkesztők arra törekedtek, hogy munkájuk pontos, egyháztörténetünk bemutatása hiteles legyen, még akkor is, ha „tökéletes” nem lehet soha. Sajnos, számos, utólag észlelt, vagy a könyv megjelenése előtt már ismert vagy jelzett hiba kijavítására nem volt mód. *Ezért elnézést kell kérnünk az érintettektől.* Remélhetően, egy újabb kiadás segít abban, hogy a „nagy munka” eddig feltárt és még feltáratlan hibái megfelelő helyreigazítással maradjanak az utókorra.

A teljesség igénye nélkül néhány – olvasóktól érkezett – hiba vagy hiányosság már most is említést igényel.

- Az Iharosberény–Vései Társult Evangélikus Egyházközségnél is Gyékényes temploma látható (354. oldal).
- Szepetneknél összemosódott az egykori segédlelkész, a magyarosítást végző, kaszinót létesítő, kitűnő szónoki képességgel rendelkező Varga József (1904-1905) neve a későbbi lelkész, Varga Imre (1909-1910) nevével, aki félévi szolgálat után – bár kedvéért a gyülekezet paplak építésébe kezdett – Poprádra távozott (389. oldal).
- Őriszentpéter – egykori anyaegyház – története, lelkészeinek neve és szolgálati ideje hiányzik (727. oldal).
- Több, ma is létező nagynevű gyülekezet története a 18. század közepén – Payr Sándor munkájánál – megáll (Kövágóórs-Kapolcs 814-815. oldal), s így 250 év története csupán a lelkészek nevére korlátozódik.
- Számos gyülekezet igyekezettel gyűjtött képanyagának jelentős része már nem került a CD-re. (Barlahida, Kötöcse, Mór, Nagykanizsa, Pusztaszentlászló, Pusztavám, Szepetnek.)

Könyvünk nem tudományos munka, hanem a gyülekezeti tagok számára készült kézikönyv, amelyből az egyháztagok tájékozódhatnak egyházuk múltjáról, a helytörténet iránt érdeklődők pedig iránymutatást kapnak a további kutatáshoz; erősíthetik evangélikus identitásukat, és készíthetnek kaphatnak a naponkénti megigazulásra.

Köszönöm a szerzők (lelkészek és nem lelkészek) munkáját, s mindazokét, akik valamilyen forrással vagy adalékkal segítettek a könyv megjelenését.

Kívánom, hogy olvasóink hozzon annyi áldást, amennyi örömben nekem volt részem a kutatás és írás során minden fáradtság és nehézség ellenére is.

Dr. Jáni János

a vezető szerkesztő közvetlen munkatársa

Kevesebb víz, hulladék, energia, több megtakarítás, tisztább jövő

Szakmai rendezvényel zárult a balatonszárszói Evangélikus Konferencia és Missziói Otthon teremtésvédelmi programja

Az intézmény az Új Széchényi-terv keretében sikeresen pályázott a Környezet és Energia Operatív Program „Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek” tárgyú felhívásán a „Komplex fenntarthatóság mintaprojekt a Balatonszárszói Evangélikus Konferencia és Missziói Otthonban” című fejlesztési koncepciójával.

A PROJEKTBEN MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK:

- **Szelektív hulladékkezelés**
(szelektív edények elhelyezése, bálapréses hulladéktömörítés)
- **Vízmegetakarítás** (esővíz összegyűjtése – hasznosítása a wc tartályokban, víztakarékos eszközök használata (zuhanyfej és perlátor)
- **Energetikai korszerűsítés – megtakarítás**
(biomassza (pellet) tüzelés, geotermikus falhűtő rendszer, napkollektoros melegvíz előállítás, napelemes áramtermelés, led fényforrások használata)
- **Kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása**
(tároló kialakítás, kerékpárok beszerzése)
- **Környezeti nevelés – kommunikáció**
(ismeretek átadása, szakmai konferenciák, rendezvények, könyv, film, weblap)

A november 21-én tartott szakmai konferencián bemutatásra került a projekt valamennyi eleme, tárlatvezetés keretében a résztvevők betekintést nyerhettek a fejlesztések gyakorlati működésébe. Az intézmény fontosnak tartja, hogy a projekt lezárását követően is bemutassa ezeket a fenntartható megoldásokat minden érdeklődőnek.

A balatonszarszo.lutheran.hu internetes címen megtekinthető a fejlesztésről készített film. A projekt teljes költségvetése 55.429.931,- Ft melynek 95 %-a, mintegy 52.658.43,- Ft a támogatás. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési alap társfinanszírozásával valósult meg.

Végh Szabolcs igazgató

EVEZZ A MÉLYRE!

Az idei családi napra október 15-én a Balatonboglári Egyházközség látta vendégül az egyházmegye területéről érkező népes gyülekezetet. A Varga Béla Kulturális Központban Czöndör István házigazda köszöntötte az egybegyülteket, és tájékoztatót is egyben a családi nap programjáról.

Koczor György lelkész először gitárral tanított néhány új éneket, majd „A biblikus víz” összefoglaló címmel tartott előadást, aminek munkacímének egy számomra kedves régi ének szövegét így fordította „Vized, Uram Jézus!” Valójában az eredeti szövegnek ugyanaz az értelme: „Tüzed Uram Jézus, szítsd a szívemben, lángja lobogjon elevenebben!” Ez a célja a ígértőnek és a nyitott szívű hallgatónak, akár gyerek, vagy felnőtt. Amikor végig jártuk előadónk jóvoltából a Bibliában megtalálható „vizes” történeteket, akkor érezhettük, mennyire nagyszerű, hogy Jézus jól érthető tanításaival, gyógyításaival akar meggyőzni: jó az nekünk, ha megmos bűneinkből, ha megtanít pl. a lábmosással az igazi szeretetre, vagy a kézmosásról elmondottakkal, a tiszta Isten- és emberszeretetre biztat. Eljutottunk a keresztség tápláló, örökéletre vezérlő erejéig, s megérthettük néhány csepp víz, Jézus nevében, parancsa szerint használva, megnyithatja számunkra az utat az élet vizéhez, melyet Jézus ígér övének. Ez a legfontosabb, mert tanulni lehet az özönvíz erejéből, de az igaz ember megmenekülése a fontos, és közelről érint minket. Félelmetes lehet a háborgó tenger, de megnyugtat minden rettegőt és háborgót a Jézusi biztatás: Ne félj!

A szünet után a gyerekek, az anyák és az apák csoportjában, folytathattuk a beszélgetést. Az apák témája a víz, mely világunkban nagy félelmetes erőt képvisel, pl. az árvizek, szökőár, stb. Jó lenne, ha határozottság, értelem, a segítőkészség, szolgálatkészség tulajdonsága kerülne előtérbe, és vezetne Jézushoz. Előkerült az is, hogy milyen áldás, amikor Jézus ezt mondja: Aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, örökéletre buzgó forrássá lesz benne. Mivel az asszonyok voltak legtöbben, talán 59-en, ott kedves biznyságtételek hangzottak el az életadás, a szülés kapcsán keresztyén hitünk csúcspontjairól, amikor megéreztuk Isten közelségét, üzenetét, a velünk megtörtént eseményekben. Először egy 86 éves, Jerikói rózsát vettünk elő, ami látszólag egy száraz, összecsukódott fűcsomó, de azzal a különleges képességgel áldotta meg a Teremtő, hogy egy kis tálkában a vízzel érintkezve, lassan, kb. egy óra alatt, életre kel, kinyílik. Mindez szemünk láttára, csodásan megtörtént. Így kellene nekünk is gyakran száraz kóró életűeknek az igére, az Élet vizére kinyílni, szeretettel megtelni, és virágozni, örömmel, hűséggel. Ilyen nyitott örömmel hallgattuk azt a jól ismert, képzelt mesét, melyben születés előtt, két magzat beszélget a magzatvízben: „Te hiszel a születés utáni életben? – Természetesen. A születés után valaminek következnie kell, talán itt is azért vagyunk, hogy felkészüljünk arra, ami ezután következik. - Butaság, semmiféle élet nem létezik a születés után. Egyébként is hogyan nézne ki? - Azt nem tudom, de biztosan több fény lesz ott, mint itt. Talán a saját lábunkon fogunk járni, és majd a szájunkon eszünk. - Hát ez ostobaság! Járnai nem lehet. És szájjal enni, végképp nevetséges. Hiszen mi a köldökzsinóron keresztül táplálkozunk, és a születés utáni életet azért is kizárhatjuk, mert a köldökzsinór már most túlságosan rövid. - De valami biztosan lesz, csak egy kicsit más, mint amihez hozzászoktunk. - De hát onnan még senki nem tért vissza, és születéssel az élet véget ér. Különben az élet nem más, mint örökös zsúfoltság a sötétben. - Én nem tudom pontosan milyen lesz, ha megszületünk, de mindenesetre meglátjuk a mamát, és ő majd gondoskodik rólunk. - A mamát? Te hiszel a mamában? És szerinted ő mégis hol van? - Hát mindenütt, körülöttünk. Benne és neki köszönhetően élünk. - Ezt nem hiszem! Én soha semmiféle mamát nem láttam, tehát nyilvánvaló, hogy nincs is. - De amikor csendben vagyunk, halljuk, ahogy énekel, és azt is érezzük, ahogy simogatja körülöttünk a világot. Tudod, én tényleg azt hiszem, hogy az igazi élet, még csak ezután vár ránk.”

Az ebédhez rövid séta után értünk, a gyülekezet jóvoltából „királyi” és bőséges volt. Ezután került sor, a családok játékos vetélkedőjére. A győztes Gazdig család (képünkön) megkapta az év családja címet. A gyönyörű balatonboglári templomban várt ránk az ökumenikus Seven Houses Gospel Choir nyújtotta, megható élmény. Látszott a szemekben az alázatos hit, melynek fő célja az Isten dicséret, s ebben minden Krisztus hívővel egyetérthetünk.

Szigeti Szilárd lelkész áhítatával zárult a családi nap, újult erőre szólított, a templom világosságában, az Ige fényéhez hívott, és hűséges szolgálatra biztatott, egy nagyon tartalmas nap után, melyre hálás köszönettel emlékezünk.

Hálaadás a 150 – éves szőkedencsi templomért.

**„Ahol ketten, vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.”
– mondja Urunk Jézus Krisztus Máté evangéliuma 18,20. versében.**

A szőkedencsi, immár gyönyörűen felújított 150 éves templomban alkalomról alkalomra ebben a hitben gyűlünk össze istentiszteleteinkre. Örömeinkre két egymást követő esztendőben készített alkalmat Urunk a hálaadásra. Legutóbb 2010, szeptember 9-én, valamint ez év október 2-án. Mindkét alkalommal megtelt a kis gyülekezet temploma. Az elmúlt esztendőben a feltárt, pályázati úton felújított páratlanul szép mennyezeti freskó felújításáért adhattunk hálát Urunknak Ittész János püspök szolgálatával. Most Szemerei János püspök hirdette Isten ígését az ünnepi istentiszteleten. A Zsolt 84, 2 – 3 alapján elhangzott ígihirdetést Adámi Mária, a püspök asszisztense tolmácsolta német nyelven, az istentiszteleten szép számmal jelen lévő német anyanyelvű evangélikus testvérek számára. Prédikációjában Szemerei János hangsúlyozta: nem Istennek van szüksége ránk, hanem nekünk van szükségünk Őrá. Nem neki van szüksége a templomra, hanem a gyülekezetnek, hogy Isten ígését hallgathassa. „Együtt vagyunk, és ezt istentiszteletnek nevezzük, de igazából nekünk megtiszteltetés, hogy Istennel találkozhatunk, aki szerető kezét nyújtja felénk.”

A liturgiában Smidéliusz Zoltán esperes, Deme Dávid helyi lelkész és Wolfgang Boetcher nyugalmazott német lelkész szolgált. A kántori szolgálatot Kovács László lelkésztestvérünk végezte.

Ma helyben 24 evangélikus, többségében idős Testvérünk él itt. A lélekszámfogyás bizony megdöbbentő, különösen, ha belegondolunk, hogy az 1932-ben Mesterházy Sándor nemespátrói lelkész „A Somogyi Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztyén Egyházmegye Története” című munkájában még 257 evangélikus testvért említ. Ma az istentiszteleti alkalmainkon legtöbbször négyen - öten vagyunk együtt Urunk nevében. Mégis valljuk, hogy az Úr csodásan működik. Ezért nem csupán a mozgalmasabb múltért, az iskolát és templomot építő ősökért adhattunk hálát, de a jelenért is. A Somogysámszonban az év nagy részét itt töltő Boetcher lelkész úr immár 11 esztendeje nagyhéttől a reformáció ünnepéig kéthetente német nyelvű istentiszteletre hívja a környéken letelepedett, vagy szabadságukat töltő német evangélikus testvéreket. Így gyűjt össze Urunk Szentlelke által gyülekezetet ott, ahol már egyre reménytelenebbnek tűnne a folytatás.

A gyülekezet történelmére visszagondolva nem feledkezhetünk meg a Véssey családról, melynek már a reformáció idején birtoka volt Szőkedencs. S mivel e család tagjai már a reformáció elterjedésekor felvették az evangélikus vallást, ezt tette a birtokon élő nép is. Az ellenreformáció után, a türelmi rendeletet követően 1805-ben éledt újjá a gyülekezet. A mai evangélikusok ősei Pusztadarócról, az akkori Vas vármegyéből, Körmend környékéről érkeztek ide. Rögtön Leányegyházat alakítottak, és Véséhez kapcsolódtak. 1807-ben építették az imaházat és az iskolát. Első, egyben az istentiszteleti szolgálatot is ellátó tanítójuk Dömölky László volt. A gyülekezet felügyelői mindig a hitbuzgó és áldozatkész Véssey családból kerültek ki. 1861-ben építette a Fília a templomot, majd ezt 1900-ban megnagyobbította, renováltatta. Valószínűleg ekkor kerülhetett fel a templom mennyezetére a már említett, helyreállított freskó is, minden bizonnyal a Véssey család által meghívott német festők munkájaként. A gyülekezetet ekkor Németh Pál vései esperes lelkész gondozta. Tragikus változást hozott a gyülekezet életében is az iskolák államosítása, valamint a lévita - tanító szolgálatának megszüntetése 1948-ban. A lelki gondozás az 1950-es évek közepéig Véséről, az anyagyülekezetből történt. Majd Sandról Teke Zsigmond, Nagykanizsáról Fónyad Pál, Horváth Lajos ny. esperes Gyenesdiásról gondozta a gyülekezetet. 1967-től lett Szepetnek filiája, ahonnan Varga Árpád lelkész egészen 1991-ben bekövetkezett haláláig gondozta a gyülekezetet. Majd ismét Kanizsáról, illetve Szepetnekről történt a szolgálatok el látása. 1996-tól a Nagykanizsai – Szepetneki Evangélikus Társegyházközséghez tartozik, mint Leánygyülekezet.

Istennek adunk hálát az itt hűségesen szolgáló testvéreinkért. Köztük Varga László gondnokért, aki az elmúlt esztendőben a gyülekezet tulajdonába került pusztavacsi oltár – szószék, orgona és karzat felújítását végezte el ünnepünkre Hérincs Miklós restaurátor vezetésével. Papp Sándorné testvérünkért, aki gyülekezettörténeti kutatásokat folytatott. Köszönet illet mindenkit, akinek segítségével bőségesen megterített asztalok mellett folytatódhatott a testvéri együttlét a község vezetőivel, római katolikus testvéreinkkel, vendégeinkkel együtt.

Deme Dávid

TEPLOSZENTELESI HÁLAADÁS CSURGÓN

A Csurgoi Evangélikus Egyházközség 2011. szeptember 25-én ünnepelte templomszentelésének 75. évfordulóját. Örömré és hálaadásra adott okot az is, hogy megszépült a templom és a környéke. Akadálymentesítetten megközelíthető a templom és akadálymentesítetten megközelíthető a gyülekezeti termünk is.

A hálaadó Istentisztelet liturgiájában Györgyi Zsolt helyi gyülekezeti munkatárs és Smidéliusz Zoltán a Somogy-Zalai esperes működött közre. Igehirdetéssel Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke szolgált.

Püspök úr a Jel 21,1-6 alapján hirdette az Igét, arról beszélt, hogy az élet vize a legnagyobb kincsünk. Egy templom felújítása nem önmagáért az épületért, nem az esztétikai szépségért fontos, hanem azért, mert ez egy olyan hely, ahol az élet vize árad. Jézus mondja: „Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen.” Jel 21, 6 Isten adja, legyen olyan hely szeretett templomunk ahol meg tapasztalhatjuk Isten közelségét, az élet vizének ízét.

Az ünnepi alkalmunkon a Csurgoi Ökumenikus énekkar, valamint a SI-SA-QUA együttes a lépett fel, emelve ünnepünk fényét.

A köszöntők elhangzását követően a templom homlokzati falán elhelyezett, az egyházközség korábbi lelkészei, Lágler Béla esperes úr és Szekeres Elemér lelkész úr emlékért megörökítő emléktábla leleplezése következett. A hálás gyülekezet a két lelkípásztornak és munkáságuknak köszönheti létét, templomát.

Templomunk alapköletétele 1935. november 24-én volt. A templom szentelését 1936. október 11-én D. Kapi Béla püspök végezte.

A Porrogszentkirályhoz tartozó fiókegyház 1948. február 8-án önállósult. Lágler Béla Porrogszentkirályi esperesként pásztortolta gyülekezetet. Az Önállósulás után Szekeres Elemér lelkészt választotta parókus lelkészévé.

Hálaadó Istentiszteletünk szeretetvendégséggel zárult.

Györgyi Zsolt

75 ÉVES A FONYÓDI EVANGÉLIKUS-REFORMÁTUS TEMPLOM

Oktober 31-én, hétfőn kettős ünnepre gyülekeztek a Fonyódi Protestáns Templomban az evangélikus és a református testvérek. Egyrészt, immár harmadikkal ünnepelte meg a két felekezet együtt a reformáció ünnepét, másrészt 75 éve szentelték fel közös templomunkat. Az ünnepi istentiszteleten Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke szolgált igehirdetéssel Kol 2, 14-15 alapján, melyben kiemelte: „Van esély, van remény: ez a reformáció üzenete”. A közgyűlésen Czöndör István gyülekezeti munkatárs Szabó Levente református lelkípásztornal együtt köszöntötte a jelenlévőket, majd ismertette a templomépités történetét. Az ünneplőket köszöntötte még többek között Smidéliusz Zoltán, a Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye esperese, Hídvégi József, Fonyód Város polgármestere, a korábban Fonyódon szolgálatot végző Madarász István evangélikus és Szabó Lajos református nyugalmazott lelkészek, valamint Ellenberger József református gondnok és Mátrai Zoltán evangélikus felügyelő. Zenei betétekkel a Balaton Vox énekkar színesítette az alkalmat.

Czöndör István

Szélrózsa.

Mindig máshol.
Kétévente az egyházban.

Szélrózsa.

Evangélikus fesztivál.
Kulturális, spirituális találkozó.
Premissziós ifjúsági alkalom.

Szélrózsa.

Még nem volt a Balaton partján.

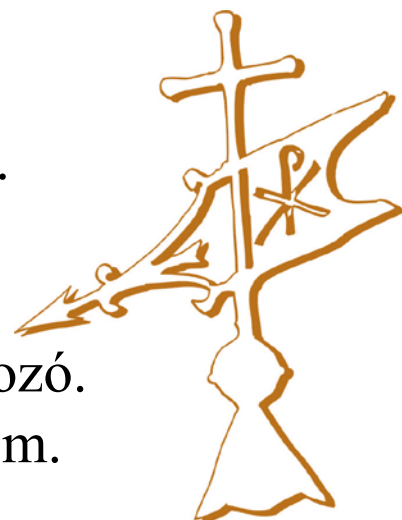
Most lesz.

Immár a 9..

2012. július 18-22. között.

A Fonyódligeti Gyermektáborban.

A Balatonboglár-Hács-Somogyvámosi Társult
Evangélikus Egyházközség területén.

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus
Egyházmegye lapja

MEGJELENIK EGY ÉVBEN NÉGYSZER

Felelős kiadó: **Smidéliusz Zoltán** esperes

Felelős szerkesztő: **Koczor György**

Telefon: +36 20/824-3444

Email: gyorgy.koczor@lutheran.hu

A szerkesztőség címe:

8932 Zalaistvánd, Arany János tér 2.

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés: **Renzol Dekor Reklámstúdió**

Zalaszentgrót